

**UCHWAŁA NR RG-XXXI/350/20
RADY GMINY SITKÓWKA-NOWINY**

z dnia 29 grudnia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Zwalczania Narkomanii w Gminie Nowiny na rok 2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020r. poz. 713), art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. "o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi" (Dz. U. z 2019r. poz. 2277 ze zmianami), art. 10 ust. 2, ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. "o przeciwdziałaniu narkomanii" (Dz. U. z 2020r. poz. 2050 ze zmianami), w związku z § 4 i § 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31.07.2020 w sprawie: ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta, zmiany nazwy gminy oraz siedziby władz gminy, Rada Gminy uchwala, co następuje

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zwalczania Narkomanii w Gminie Nowiny na rok 2021, stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 01.01.2021r.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Pyk

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nowiny na rok 2021

Spis treści

Spis treści	2
1. Wstęp:	3
2. Podstawy prawne:	3
3. Cel główny:.....	4
4. Cele szczegółowe:	4
5. Adresaci:.....	5
6. Termin realizacji zadań i ich wdrażanie:	5
7. Źródło finansowania:	5
8. Sprawozdanie:	6
9. Zasady wynagradzania członków GKRPA:.....	6
10. Raport dotyczący problemu uzależnień na podstawie Diagnostyki zagrożeń lokalnych:	7
11. Dostępność napojów alkoholowych:	12
12. Stan bezpieczeństwa:	13
13. Wykaz działań profilaktycznych zainicjowanych przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020 roku:	13
14. Instytucje współpracujące z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowinach:	14
15. Plan wydatków związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktycznego:	14
16. Realizacja:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Wstęp:

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na lokalne samorządy obowiązek kształtowania polityki alkoholowej jako zadanie własne gminy.

Gminny program profilaktyczny oparty na rzetelnej diagnozie zagrożeń lokalnych oraz wymianie informacji ze wszystkimi jednostkami mającymi wpływ na kształtowanie odpowiednich postaw u mieszkańców gminy przynosi wymierne rezultaty i ma realny wpływ na życie lokalnej społeczności.

Program powinien być skonstruowany w sposób, który angażuje do współpracy jak najwięcej podmiotów i cały system edukacji, ponieważ aby podejmowane działania mogły być skuteczne, muszą być prowadzone na wielu szczeblach przez prężnie współpracujące ze sobą instytucje. Na konieczność unikania polaryzacji przy podejmowanych działaniach wskazują rekomendacje PARPA na 2021 i wytyczne Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii.

Zakres działań przewidzianych w Programie winien obejmować wszystkie gałęzie profilaktyki: uniwersalną, selektywną i wskazującą.

Profilaktyka uniwersalna – rodzaj profilaktyki mający na celu przeciwdziałanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmocnienie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka.

Profilaktyka selektywna – profilaktyka, której celem jest zapobieganie, ograniczenie lub zaprzestanie podejmowania przez jednostkę zachowań ryzykownych poprzez ograniczenie czynników ryzyka związanych ze środowiskiem rodzinnym i rówieśniczym, poprawę funkcjonowania emocjonalnego i społecznego, kształtowanie adekwatnych przekonań normatywnych dotyczących narkotyków, promocję postaw prozdrowotnych oraz wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych przez dziecko.

Profilaktyka wskazująca – są to działania kierowane do jednostek, u których rozpoznano pierwsze objawy zaburzeń lub szczególnie zagrożonych rozwojem problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych, w związku z uwarunkowaniami biologicznymi, psychologicznymi bądź społecznymi.

2. Podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019r., poz. 852 ze zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.),

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218),
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019r., poz. 2365 ze zm.),
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020r., poz. 295 ze zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004. o pomocy społecznej ujednolicona w dniu 17 września 2020 roku (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876).
- Zarządzenie NR WG.0050.70.2019 Wójta Gminy Sitkówka-Nowiny z dnia 31 maja 2019r. w sprawie: powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Sitkówka-Nowiny.

3. Cel główny:

Celem głównym gminnego programu profilaktycznego jest zapobieganie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, a także uzależnieniom behawioralnym poprzez systematyczne zwiększanie świadomości na tematy związane z tymi zjawiskami u mieszkańców. Realizacja gminnego programu profilaktycznego wpłynie również na ograniczenie szkód zdrowotnych, społecznych i zaburzeń w funkcjonowaniu rodziny dotkniętej problemem uzależnień, a także przyczyni się do podniesienia kompetencji podmiotów związanych z profilaktyką wśród jednostek współpracujących z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Cele szczegółowe:

- Kształtowanie w młodzieży postawy nonkonformistycznej i wyposażenie jej w informacje merytoryczne dotyczące alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
- Praca z rodzicami i dziećmi, niektóre z groźnych przekonań związanych przede wszystkim ze spożywaniem alkoholu (zwłaszcza tendencja do sięgania po tę używkę w stanie smutku lub stresu) są szeroko reprezentowane przez rodziców i powielane przez młodzież;
- Praca z rodzicami, aby zwiększyć ich wiedzę merytoryczną na temat wpływu alkoholu na rozwój psychofizyczny dziecka i wykluczyć okoliczności imprezy rodzinnej jako inicjacji alkoholowej nieletniej osoby;

- Działania związane z profilaktyką uniwersalną by utrzymać pozytywną tendencję związaną z oceną skutków spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez młodzież szkolną;
- Zwiększenie wiedzy merytorycznej wśród uczniów w temacie substancji furtkowych, taki jak na przykład leki uspokajające przyjmowane bez recepty i ich szkodliwości;

5. Adresaci:

Adresatami Gminnego Programu są mieszkańcy gminy Nowiny: dzieci, młodzież, dorośli, w tym seniorzy. Gminny Program Profilaktyki zwraca szczególną uwagę na rodziny doświadczające przemocy. Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej adresowane są głównie do całych grup, w szczególności do dzieci i młodzieży, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych ze stosowaniem substancji psychoaktywnych. Działania uprzedzające z zakresu profilaktyki selektywnej skierowane są do jednostek lub grup zwiększonego ryzyka, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne, narażone są na większe od przeciętnego niebezpieczeństwo wystąpienia problemów związanych z uzależnieniami i przemocą. Działania powstrzymujące z zakresu profilaktyki wskazującej skierowane są do jednostek lub grup demonstrujących wczesne symptomy związane z uzależnieniem. Program adresowany jest także do osób pijących alkohol i używających narkotyków w sposób ryzykowny i szkodliwy; uzależnionych, którzy wymagają leczenia (działania terapeutycznokorekcyjne); utrzymujących abstynencję i współuzależnionych (działania wspierające).

6. Termin realizacji zadań i ich wdrażanie:

Realizacja zadań objętych Gminnym Programem została zaplanowana na okres od stycznia do grudnia 2021 r. Przedmiotowe zadania mają charakter długoterminowy i stanowią kontynuację zadań z lat ubiegłych przewidzianych do realizacji w wieloletniej perspektywie budżetowej. Proces wdrażania Gminnego Programu polega przede wszystkim na systematycznej realizacji działań w nim ujętych, promocji i społecznej komunikacji (np. z wykorzystaniem Biuletynu Informacji Publicznej), a także inicjowaniu i prowadzeniu konsultacji z wykonawcami zadań.

7. Źródło finansowania:

Podstawowym źródłem finansowania Gminnego Programu są środki pochodzące z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Ponadto, działania mogą być współfinansowane ze

środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych. Należy pamiętać, że podczas realizacji Gminnego Programu, gmina zobowiązana jest do przestrzegania ustawowego wymogu, aby każde zadanie finansowane w jego zakresie miało rzeczywisty związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień. Finansowanie Gminnego Programu zostało ujęte w budżecie miasta na 2021 rok.

8. Sprawozdanie:

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii, organ wykonawczy samorządu gminy sporządza raport z wykonania Gminnego Programu w danym roku, który przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy raport. Zgodnie z art. 11 ust. 2 ww. ustawy, organ wykonawczy samorządu gminy sporządza – na podstawie opracowanej przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii ankiety – informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, wynikających z Gminnego Programu i przesyła ją do KBPN, w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja. Sprawozdanie z wykonania Gminnego Programu w zakresie merytorycznym i finansowym zostanie również sporządzone na formularzu PARPA-G1 oraz przekazane do PARPA w terminie do dnia 15 kwietnia 2021 r.

9. Zasady wynagradzania członków GKRPA:

Zgodnie z art. 41 ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w skład gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Konieczność ujęcia w Gminnym Programie zasad wynagradzania członków GKRPA nakłada art. 41 1 ust. 5 ww. ustawy:

1. Członkom Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień przysługuje ryczałtowe wynagrodzenie za:

- a) prace związane z inicjowaniem, opiniowaniem i monitorowaniem realizacji zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- b) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- c) kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie upoważnienia Wójta;
- d) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;

e) inicjowanie działań zmierzających do udzielania pomocy rodzinom, w których występuje przemoc.

2. Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku z prowadzeniem czynności administracyjnych pobierają wynagrodzenie w następujący sposób:

- 200 zł. brutto za każdorazowy udział w posiedzeniach GKRPA oraz przygotowanie dokumentacji na posiedzenie komisji przez przewodniczącego,

- 180 zł. brutto za każdorazowy udział w posiedzeniu komisji oraz przygotowanie protokołu z posiedzenia komisji,

- 150 zł. brutto za każdorazowy udział w posiedzeniu komisji oraz udział w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych według potrzeb, przeprowadzanych w dniu posiedzenia komisji.

3. Podstawą wynagrodzenia, o którym mowa jest udział w pracach Komisji potwierdzony podpisem na liście obecności.

10. Raport dotyczący problemu uzależnień na podstawie Diagnozy zagrożeń lokalnych:

W roku 2018/2019 na terenie gminy Sitkówka-Nowiny została przeprowadzona diagnoza zagrożeń lokalnych, której wyniki stały się przesłanką do powzięcia konkretnych działań zawartych w gminnym programie profilaktycznym. W badaniu wzięło udział 100 dorosłych osób, 265 uczniów oraz 21 sprzedawców napojów alkoholowych.

10.I: Problem alkoholowy w odniesieniu do dorosłych mieszkańców gminy Sitkówka-Nowiny:

Pierwsza część badania została poświęcona tematyce spożywania alkoholu przez mieszkańców gminy Nowiny, a także ich spostrzeżeniom dotyczącym tej kwestii.

Diagnoza zagrożeń lokalnych wykazuje, że wśród przebadanych mieszkańców Gminy dominuje okazjne spożywanie alkoholu o niskim poziomie ryzyka, aż 36% ankietowanych deklaruje abstynencję.

Sprawdzono także przekonania normatywne respondentów na temat spożywania napojów alkoholowych, niemalże wszyscy mieszkańcy gminy są zdania, że:

- Kobiety w ciąży nie mogą pić bezpiecznie nawet niewielkich ilości alkoholu (100%);
- Alkohol nie jest pomocny w trudnych sytuacjach życiowych (98%);
- Prowadzenie pojazdu po jakiegokolwiek ilości alkoholu jest niedopuszczalne (100%);

Nieliczni mieszkańcy (12%) uważają, że osoby nieletnie mogą bez przeszkód zakupić alkohol w lokalnych punktach sprzedaży.

10.II: Substancje psychoaktywne inne niż alkohol w odniesieniu do dorosłych mieszkańców gminy Nowiny:

Jak wynika z odpowiedzi badanych, nie mają oni styczności z osobami zażywającymi substancje psychoaktywne inne niż alkohol, takie sytuacje nie są im znane nawet 'ze słyszenia' (97%).

Żaden z ankietowanych nie wie, gdzie w gminie można nabyć narkotyki bądź dopalacze.

Podsumowanie: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych umożliwia mieszkańcom Gminy korzystanie z Punktu Konsultacyjnego oraz Środowiskowego. Prężnie działa także grupa **AA Wytrwaj**. Współpraca z Policją ułatwia przeprowadzenie licznych kampanii profilaktycznych związanych z chociażby zachowaniem trzeźwości na drogach, czy przemocą. Powzięcie tych wszystkich działań pozawala oczekiwać spadku osób sięgających po napoje alkoholowe.

10.III: Problem alkoholowy w odniesieniu do uczniów szkół podstawowych w Gminie Nowiny:

Raport z diagnozy wykazuje, że 27% uczniów w wieku 9-12 lat i 71% w wieku 13-16 lat ma za sobą inicjację alkoholową.

Sprawdzono także okoliczności towarzyszące sięgnięciu po alkohol po raz pierwszy, bardzo złą informacją jest, że większość badanych deklaruje, iż doszło do tego na uroczystości rodzinnej, co sugeruje przyzwolenie członków rodziny. Kolejne sytuacje, w których badani zdecydowali się na kontakt z alkoholem to przede wszystkim sytuacje związane z obecnością rówieśników.

Ustalenie częstotliwości spożywania alkoholu przez uczniów pozwala stwierdzić, że dla młodszych dzieci było to w większości doświadczeniem jednorazowym, natomiast starsi uczniowie w przewadze przyznali, że w ich życiu kilkakrotnie doszło do spożywania napojów alkoholowych.

Młodzież szkolna najchętniej sięga po piwo i wódkę.

Wyniki diagnozy informują również o stopniu trudności, których nastręcza zakupienie alkoholu przez osobę nieletnią w lokalnym punkcie sprzedaży. Większość młodszych uczniów (56%) oraz część starszych (32%) nie ma wiedzy w tym zakresie, co może dowodzić, iż nigdy takiej próby nie podejmowała, a także nie interesowała się efektami takich prób podjętych wśród rówieśników. Młodzież, która dysponuje informacjami dotyczącymi możliwości zakupu alkoholu w lokalnych

punktach w przewadze deklaruje, że jest to łatwe (32% starszych dzieci) lub wręcz bardzo łatwe (15%).

10.III: Problem narkotykowy w odniesieniu do uczniów szkół podstawowych w Gminie Nowiny:

Istotną dla GKRPA informacją jest obraz sytuacji związanej z narkotykami i substancjami psychoaktywnymi innymi niż alkohol wśród uczniów miejscowych szkół.

W Gminie Nowiny 2% uczniów klas młodszych i 7% uczniów klas starszych deklaruje próby związane z zażywaniem narkotyków.

Uczniowie Ci zażywali marihuanę lub haszysz, amfetaminę, dopalacze, ekstazy, LSD oraz inne, niewymienione substancje.

Mimo, iż większość młodzieży szkolnej deklaruje, iż nie przyjmuje narkotyków, czy też dopalaczy (od 90% w obu grupach) to osoby, które miały z nimi styczność deklarują, że zdobycie tych substancji na terenie gminy nie stanowi trudności.

Dla projektowania działań profilaktycznych istotna jest również znajomość postaw dotyczących substancji psychoaktywnych wśród młodzieży szkolnej:

Przekonania dotyczące substancji psychoaktywnych w grupie młodzieży 9-13 lat

<i>Twierdzenia</i>	<i>Zdecydowanie zgadzam się</i>	<i>Raczej zgadzam się</i>	<i>Raczej nie zgadzam się</i>	<i>Zdecydowanie nie zgadzam się</i>
Alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce.	24%	29%	15%	31%
Picie alkoholu pomaga się wyluzować i zapomnieć o smutkach.	10%	17%	19%	55%
Alkohol jest szkodliwy, szczególnie dla osób poniżej 18 roku życia.	46%	17%	12%	25%
To normalne, że osoby w moim wieku piją regularnie alkohol. Warto korzystać ze wszystkich sposobów na dobrą zabawę.	10%	7%	16%	67%

Bez alkoholu nie można się dobrze bawić na imprezie.	13%	8%	21%	58%
Dopalacze są mniej szkodliwe niż narkotyki.	12%	16%	20%	53%
To normalne, że osoby w moim wieku próbują narkotyków i dopalaczy. Wszystko jest dla ludzi!	9%	8%	15%	68%
Od dopalaczy można uzależnić się tak samo jak od narkotyków.	56%	16%	8%	21%
Jeśli ktoś bierze narkotyki z umiarem, to się nie uzależni.	12%	8%	21%	58%
Palenie papierosów jest modne w mojej szkole.	18%	15%	21%	46%

Przekonania dotyczące substancji psychoaktywnych w grupie młodzieży 13-16 lat

Twierdzenia	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Raczej nie zgadzam się	Zdecydowanie nie zgadzam się
Alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce.	20%	39%	24%	17%
Picie alkoholu pomaga się wyluzować i zapomnieć o smutkach.	17%	17%	27%	39%
Alkohol jest szkodliwy, szczególnie dla osób poniżej 18 roku życia.	34%	22%	29%	15%
To normalne, że osoby w moim wieku piją regularnie alkohol. Warto korzystać ze wszystkich sposobów na dobrą zabawę.	7%	12%	27%	54%
Bez alkoholu nie można się dobrze bawić na imprezie.	10%	15%	20%	56%
Dopalacze są mniej szkodliwe niż narkotyki.	5%	5%	22%	68%
To normalne, że osoby w moim wieku próbują narkotyków i dopalaczy. Wszystko jest dla ludzi!	7%	7%	22%	63%
Od dopalaczy można uzależnić się tak samo jak od narkotyków.	68%	15%	2%	15%
Jeśli ktoś bierze narkotyki z umiarem, to się nie uzależni.	15%	0%	27%	59%

Podsumowanie: Od czasu przeprowadzenia diagnozy zagrożeń lokalnych Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych konsekwentnie realizuje liczne działania profilaktyczne mające wpływ na postawy uczniów. W roku 2018 zrealizowano dwie edycje programu Debata, który jest rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W roku 2019 przeprowadzono kolejne programy rekomendowane takie jak: Cukierki, Magiczne Kryształki oraz Archipelag Skarbów, NOE, Korekta, Spójrz Inaczej. Programy zostały dobrane w taki sposób, by objąć wszystkie grupy wiekowe.

Odziaływania profilaktyczne rozpoczynają się już na poziomie przedszkolnym, aby być kontynuowane aż do etapu ukończenia edukacji. Liczne warsztaty, spotkania i konsultacje motywują rodziców do aktywnego uczestniczenia w życiu dziecka i pielęgnowania w nim postaw, które zabezpieczą je przed zagrożeniami związanymi z substancjami psychoaktywnymi, ale też wszelkimi innymi trudnościami.

Policja także włącza się do działań profilaktycznych realizując spotkania (z użyciem algogogli) z młodzieżą w każdym wieku.

Komisja zapewnia również aktualne i wyczerpujące materiały profilaktyczne dla Placówek Oświatowych.

10.IV. Obraz problemów związanych z uzależnieniami w oczach sprzedawców napojów alkoholowych oraz znajomość Ustawy:

W celu dokładniejszego zdiagnozowania problemu alkoholowego przeprowadzone zostało również badanie sprzedawców pracujących w punktach sprzedaży alkoholu. Kwestionariusz skierowany do nich ankiety zawierał pytania dotyczące zarówno samego handlu trunkami i możliwych związanych z tym negatywnych konsekwencji, jak również innych problemów społecznych.

Wiedza merytoryczna na szkodliwość alkoholu jest wśród sprzedawców napojów alkoholowych w Nowinach nie pozostawia wiele do życzenia, wszyscy badani są zdania, że prowadzenie pojazdów nawet po niewielkiej ilości alkoholu nie jest bezpieczne, kobiety będące w ciąży powinny unikać alkoholu, a wiek, od którego można legalnie spożywać alkohol nie jest zawyżony. Sprzedawcy nie są natomiast stuprocentowo przekonani, że alkohol zawarty w piwie jest tak samo szkodliwy jak ten w wódce oraz iż nie pomaga on w rozwiązaniu trudnych sytuacji życiowych.

Pracownicy lokalnych punktów sprzedaży są zdania, że zakupienie alkoholu przez osoby nieletnie jest problematyczne na terenie gminy, innego zdania jest 10% z nich. Doświadczenia sprzedawców z małoletnimi próbującymi dokonać zakupu w ich punktach są zróżnicowane, 10% twierdzi, że do tego nie dochodzi, 48% deklaruje, że zdarza się to kilka razy do roku, 24% kilka razy w miesiącu, 14% kilka razy w tygodniu, a 5%, że do takich prób dochodzi nawet kilka razy dziennie.

Warty odnotowania jest fakt, iż nie wszyscy sprzedawcy zawsze pytają o dowód klienta w sytuacji, gdy mają wątpliwości co do jego wieku, a 5% sprzedawców przyznaje otwarcie, że kilkakrotnie zdarzyło się im sprzedać alkohol osobie nieletniej.

Większość sprzedawców (81%) deklaruje, że na terenie punktów, w których pracują nie dochodzi do spożywania alkoholu, a wszyscy pracownicy twierdzą, że w przeciągu ostatnich trzech miesięcy na terenie ich obiektu nie doszło do żadnych nieprzyjemnych zajść związanych ze spożyciem alkoholu.

Zdecydowana większość sprzedawców w gminie jest zadowolona z jakości funkcjonowania kontroli sprzedaży.

Podsumowanie: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi regularne szkolenia dla sprzedawców oraz kontrole w punktach sprzedaży przy współpracy z Komisariatem Policji, systematycznie zwiększa to wiedzę merytoryczną i kompetencje pracowników lokalnych punktów sprzedaży alkoholu.

11. Dostępność napojów alkoholowych:

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla poszczególnych rodzajów (ogółem 53)

- **Do spożycia poza miejscem sprzedaży (wg zawartości alkoholu):**
  - Do 4,5% - 16
  - Od 4,5% do 18% - 16
  - Powyżej 18% - 15
- **Do spożycia w miejscu sprzedaży:**
  - Do 4,5% - 4
  - Od 4,5% do 18% - 1
  - Powyżej 18% - 1

12. Stan bezpieczeństwa:

Poniższa tabela przedstawia dane z gminnej komisji dotyczące ilości osób skierowanych i objętych działaniami gminnej komisji:

Wnioski skierowane do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Rocznik	2017	2018	2019
Ilość wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe	49	22	28
Ilość zleceń na przeprowadzenie badania przez biegłych sądowych	30	20	38
Ilość wniosków do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	27	5	9

13. Wykaz działań profilaktycznych zainicjowanych przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020 roku:

Mimo, iż rok 2020 został zdominowany przez sytuację związaną z koronawirusem (COVID-19), co uniemożliwiło Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zrealizowanie wszystkich z planowanych przedsięwzięć to w dalszym ciągu wiele z nich udało się skutecznie przeprowadzić.

- Stała praca Punktu Konsultacyjnego w Nowinach, interesanci mogą w nim skorzystać z pomocy prawnika, psychologa oraz certyfikowanego terapeuty;
- Odnowienia pomieszczenia Punktu Konsultacyjnego w Nowinach, by uczynić go bardziej przyjaznym dla osób sięgających po specjalistyczną poradę. Punkt został także wyposażony w

odpowiedni sprzęt umożliwiający efektywniejszą pracę zatrudnionym specjalistom oraz członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

- Zakup materiałów profilaktycznych na potrzeby działalności Punktu Konsultacyjnego;
- Przeprowadzenie konkursu profilaktycznego *Wakacyjne Wyzwania*;
- Przeprowadzenie szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych wraz z audytem;
- Szkolenie podnoszące kwalifikacje członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

14. Instytucje współpracujące z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowinach:

- Komisariat Policji w Chęcinach;
- Wydział ds. Nietletnich Komendy Miejskiej Policji w Kielcach,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Sąd Rejonowy,
- Zespoły szkół na terenie Gminy,
- Punkt Środowiskowy w Nowinach;
- Punk Konsultacyjny w Nowinach,
- Grupa AA **Wytrwaj**;
- Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji w Kielcach;
- Ośrodek Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia w Kielcach;
- Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kielcach;
- Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Piekoszowie;

15. Plan wydatków związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktycznego:

Plan wydatków realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Sitkówka-Nowiny na 2021 rok wynosi 180.000,00 w tym:

- 1) na przeciwdziałanie alkoholizmowi – 177.000,00
- 2) na przeciwdziałanie narkomanii – 3.000,00

PLAN WYDATKÓW
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ ZWALCZANIA NARKOMANII
realizowanych w roku 2021

I.	Zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin	
	Realizacja przez cały rok - UG	Realizacja w ramach dotacji celowej - GOK Perła
1.	<p>Bieżąca działalność punktu konsultacyjnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wynagrodzenie dla terapeuty - dyżury w punkcie konsultacyjnym – 14.802,00 b) wynagrodzenie dla psychologa - dyżury w punkcie konsultacyjnym – 15.360,00 c) wynagrodzenie dla osoby sprzątajacej punkt – 7.620,00 d) zakup ulotek, literatury, pomocy merytorycznych, filmów profilaktycznych, niezbędnych do realizacji oddziaływań profilaktycznych – 1.500,00 e) zakup artykułów niezbędnych do utrzymania czystości w punkcie konsultacyjnym oraz środki do dezynfekcji i maseczki, niezbędne do pracy specjalistów i członków gminnej komisji – 1.592,00 f) umowa psycholog – realizacja oddziaływań w Przedszkolu Samorządowym w Nowinach (dyżury dla rodziców przedszkolnych oraz obserwacje dzieci w grupach) – 6.500,00 g) Zakup wyposażenia do punktu konsultacyjnego i komisji alkoholowej - 5.000,00 	52.374,00

II.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, przemoc, pomocy społecznej, psychologicznej i prawnej.		
1.	Dyżury psychologa i terapeuty w Punkcie Konsultacyjnym w Nowinach.	W ramach punktu konsultacyjnego	
2.	Bieżąca działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych a w tym: a) przyjmowanie wniosków o leczenie odwykowe, b) informowanie o procedurze „Niebieskiej Karty” oraz przyjmowanie zawiadomień w ramach „Niebieskiej Karty”, c) udzielanie porad o dostępności placówek leczenia odwykowego oraz różnorodności świadczonych w nich usług, d) motywowanie do podejmowania terapii rodzinnych, e) motywowanie do podejmowania terapii dla osób współuzależnionych, f) prowadzenie rejestru osób korzystających z pomocy prawnika oraz psychiatry dziecięcego.	W ramach pracy członków GKRPA oraz Przewodniczącej	
III.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informatycznej, edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.		
1.	Bieżąca działalność Punktu Środowiskowego w Nowinach dla dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki drugorzędowej:	71 300,00	Dotacja dla GOK „Perła”
	a) wynagrodzenia osobowe pracownika Świetlicy Środowiskowej i ich pochodne składniki		61.120,00
	b) zakup energii + ścieki + woda + centralne ogrzewanie	5.500,00	
	c) opłaty telefonii stacjonarnej	1.000,00	

	d) zakup usługi internetowej	1.000,00	
	e) zakup materiałów i wyposażenia, a w tym: <ul style="list-style-type: none"> • akcesoriów komputerowych • zakup artykułów niezbędnych do bieżącego funkcjonowania świetlicy takich jak: gry, art. biurowe, piśmienne, środki chemiczne, art. spożywcze, żarówki i inne • zakup drobnych upominków dla dzieci uczęszczających do świetlicy z okazji Dnia Dziecka i Mikołaja • organizacja ogniska dla dzieci ze świetlicy środowiskowej (zakup artykułów spożywczych) • zakup artykułów niezbędnych do zorganizowania spotkania wigilijnego dla dzieci ze świetlicy • zakup nagród za udział w konkursach i programach profilaktycznych 		1 000,00
	f) zakup usług transportowych		10 000,00
2.	Organizacja programów profilaktycznych, spektakli, wywiadówek profilaktycznych w szkołach gminnych i przedszkolu:	10.000,00	
	a) Realizacja programów profilaktyczno – edukacyjnych: wywiadówki profilaktyczne, warsztaty, konkursy, imprezy profilaktyczne w szkołach: <ul style="list-style-type: none"> • SP Nowiny • SP Kowala • SP Bolechowice • Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Nowinach 		
	b) Organizacja imprezy sportowej w Przedszkolu Samorządowym w Nowinach z okazji Dnia Dziecka	1.000,00	
3.	Organizacja Dnia Dziecka – imprezy rodzinno – profilaktycznej dla dzieci i młodzieży.	2.000,00	
6.	Organizacja oddziaływań profilaktyki narkomanii w placówkach oświatowych: <ol style="list-style-type: none"> 1. SP Nowiny 2. SP Kowala 	3.000,00	

	3. SP Bolechowice 4. Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Nowinach		
IV.	Bieżąca działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.		
1.	Koszty podróży krajowych (delegacje członków komisji).	800,00	
2.	Wynagrodzenia członków Komisji: a) wynagrodzenie przewodniczącego- 150 zł. brutto za posiedzenie b) wynagrodzenia Zastępcy Przewodniczącego i członków komisji: * 200 zł. brutto za udział w posiedzeniu komisji oraz przygotowanie dokumentacji na posiedzenie komisji przez przewodniczącego (200 zł. x 12 posiedzeń = 2.400,00), * 180 zł. brutto za udział w posiedzeniu komisji oraz przygotowanie protokołu z posiedzenia komisji przez zastępcę przewodniczącego (180 x 12 posiedzeń = 2.160,00), * 150 brutto za udział w posiedzeniu komisji (150 zł. x 4 osoby x 12 posiedzeń) członków komisji oraz udział w kontrolach punktów sprzedaży alkoholu według potrzeb, przeprowadzanych w dniu posiedzenia komisji.	11.760,00	
3.	Podnoszenie kwalifikacji członków gminnych komisji poprzez udział w szkoleniach / konferencjach / seminariach oraz pokrycie związanych z tym kosztów udziału i dojazdu, finansowanie szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych. (zasady rozliczania delegacji zgodnie z obowiązującymi w urzędzie gminy regulacjami dotyczącymi zwrotu kosztów podróży pracowników).	3.000,00	
4.	Wydawanie opinii przez lekarzy biegłych w sprawie uzależnienia od alkoholu: (umowy zawarte z psychiatrą i psychoterapeutą uzależnień), (opinie sądowe - zaliczki)	12.000,00	
5.	Pozostałe wydatki wynikające z realizacji Gminnego Programu w ciągu roku, a) w tym: zakup materiałów do udziału w kampaniach społecznych, zakup innych materiałów niezbędnych do realizacji zadań edukacyjno – profilaktycznych Gminnego Programu takich jak: zakup art. spożywczych, nagród i innych materiałów niezbędnych do przeprowadzania	4.446,00	

	imprez i innych spotkań profilaktycznych oraz do bieżącej realizacji działań profilaktycznych, objętych Gminnym Programem.		
--	--	--	--

Plan Finansowy

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zwalczania Narkomanii

dla Gminy Nowiny

na rok 2021

CELE SZCZEGÓŁOWE SŁUŻĄCE REALIZACJI ZADAŃ NA ROK 2021

ZESTAWIENIE PLANOWANYCH WYDATKÓW

Lp.	Dział	Rozdział	Paragraf	Określenie celu	Planowana kwota
	851	85154		Dotacja celowa dla GOK „Perła” na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu: - wynagrodzenie 1 etat – 61.120,00 - zakup art. plastycznych, biurowych – 1.000,00 - usługa transportowa – 10.000,00	72.210,00
			4110	Składki na ubezpieczenie społeczne (terapeuta, osoba sprzątająca)	1.100,00 2.200,00
			4120	Fundusz Pracy (terapeuta + osoba sprzątająca)	160,00 302,00
	851	85154	4170	Wynagrodzenia bezosobowe:	52.280,00
				1. umowa - psycholog dla osób uzależnionych, dyżurującego w Punkcie Konsultacyjnym	15.360,00
				2. wynagrodzenia Przewodniczącego, zastępcy oraz członków komisji za udział w posiedzeniach	11.760,00
				3. umowa psycholog – realizacja działań profilaktycznych w Przedszkolu Samorządowym w Nowinach oraz dyżury rodziców dzieci przedszkolnych i szkolnych w Punkcie Konsultacyjnym	6.500,00
				4. umowa - terapeuta dla osób uzależnionych, dyżurujących w Punkcie Konsultacyjnym	12.300,00
				5. umowa - sprzątanie pomieszczenia punktu konsultacyjnego	6.360,00
	851	8514	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	9.092,00
				1. zakup ulotek i literatury do Punktu Konsultacyjnego w	1.500,00

				Nowinach, zakup filmów oraz książek profilaktycznych, prenumerata „Świata Problemów”, zakup materiałów edukacyjnych do kampanii społecznych	
				2. zakup artykułów niezbędnych do utrzymania czystości, art. dezynfekcyjne i maseczki jednorazowe na potrzeby prac komisji oraz specjalistów dyżurujących	1.592,00
				3. zakup nagród i upominków dla dzieci za udział w imprezie sportowo – profilaktycznej w Samorządowym Przedszkolu w Nowinach.	1.000,00
				4. zakup wyposażenia punktu	5.000,00
	851	85154	4260	Zakup energii, wody i c.o.	5.000,00
				1. zakup energii, wody i c.o. do Punktu Konsultacyjnego w Nowinach	5.000,00
	851	85154	4300	Zakup usług pozostałych	25.040,00
				1. finansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, (członkowie komisji, członkowie zespołu interdyscyplinarnego terapeuta, psycholog).	3.000,00
				2. umowa z psychologiem oraz psychiatrą: usługa badania + opinia	6.000,00
				3. zakup programów profilaktycznych do szkół: a) SP Nowiny b) SP Kowala c) SP Bolechowice d) Zespół Szkół Ponadpodstawowych	10.000,00
				4. inne wydatki wynikające z realizacji programu	5.540,00
				5. opłaty za ścieki	500,00
			4360	Usługa internet	1000,00
	851	85154	4370	Opłaty z tyt. zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	1000,00
				1. opłaty za telefon stacjonarny w punkcie konsultacyjnym	1000,00
	851	85154	4410	Podróże służbowe krajowe	800,00
	851	85154	4390	Zakup usług obejmujących wykonanie	6.000,0000

				ekspertyz analiz i opinii	
				1. koszty związane z wydaniem opinii przez biegłych sądowych (psychiatra + psycholog) w związku z postanowieniami sądowymi	6.000,00
	851	85153		Zwalczanie narkomanii	3.000,00
	851	85153	4210	Zakup nagród, materiałów do udziału w kampaniach społecznych, konkursach profilaktycznych i innych zadaniach związanych z realizacją programu.	1.000,00
	851	85153	4300	Zakup usług pozostałych: zakup usługi – programy profilaktyczne: a) SP Nowiny b) SP Kowala c) SP Bolechowice d) Zespół Szkół Ponadpodstawowych	2.000,00
łącznie planowane wydatki z rozdziałów 85153 i 85154					180.000,00